

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Řešení šikany mezi žáky

(Zpracováno dle Metodického pokynu MŠMT č.j. 24 246/2008-6)

Šikana

1. Odhalení šikany bývá obtížné. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených.
2. Účinné a bezpečné vyšetření šikany vychází z kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování. Rozdílné je vyšetřování počátečních a pokročilých stádií šikanování. Stádia viz. metodický pokyn-příloha č.2 Stádia šikanování.

Postup při řešení šikanování

A. Vyšetřování počáteční šikany:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s obětí (oběťmi).
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli konfrontace obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.
6. Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných.
7. Pro potrestání agresora využití výchovných opatření – viz. školní řád.

B. Pokročilá šikana:

1. Bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů.
4. Pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Vlastní vyšetřování.
7. Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných.
8. Pro potrestání agresora využití výchovných opatření – viz. školní řád.

Jednání s rodiči agresora:

1. Přítomnost více zástupců školy (např. ředitelka školy, třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence).
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Jednání vést tak, abychom rodiče proti sobě nepopudili.
4. Snaha dospět ke vzájemné spolupráci při řešení.
5. Z jednání vyhotovení zápisu s podpisy zúčastněných.

Jednání s rodiči šikanovaného

1. Ubezpečit o snaze dítě ochránit.
2. Upozornit, že se jedná o dlouhodobý proces.
3. Z jednání vyhotovení zápisu s podpisy zúčastněných.

3. Při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách spolupráce zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, orgánem sociálně-právní ochrany dítěte a Policií ČR.
4. V případě negativních dopadů na oběť zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické porady, klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů atd.

I. Řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek v prostředí školy a školských zařízení

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky: alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobilé ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.

Používání omamných a psychotropních látek (OPL) osobami mladšími 18 let je v ČR považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně – právní ochrany dětí.

1. V případě, kdy se škola o takovém chování dozví, ohlásí tuto skutečnost zákonnému zástupci žáka.
2. Škola je povinna oznámit orgánu sociálně – právní ochrany dětí obecního úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, že žák požívá návykové látky.
3. Distribuce dle paragrafu 187 trestního zákona a šíření OPL dle paragrafu 188 trestního zákona je v ČR zakázána a takové jednání je trestním činem nebo proviněním. Škola je povinna překazít takový čin a oznámit věc Policii ČR.
4. V případě výskytu látky, u níž je podezření, že se jedná o omamnou a psychotropní látku v prostorách školy, bude postupovat jako v bodě 3.

Škola vytváří podmínky:

- a) pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době vyučování, včetně školních i mimoškolních činností
- b) k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků v prostorách školy v době vyučování, včetně školních akcí
- c) vymezí zákaz užívání návykových látek ve škole a jejich nošení do školy
- d) k poskytování informací nutných k zajištění jejich ochrany před tímto jevem
- e) k poskytování informací o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich věku
- f) k působení na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek
- g) že do všech poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví zakotví informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech akcích pořádaných školou
- h) k poskytování informací o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace
- i) při řešení případů spolupracuje s ČP, orgány sociálně – právní ochrany dětí a školskými poradenskými zařízeními
- j) k plnění ohlašovací povinnosti směrem k orgánům činným trestním řízení

Tabákové výrobky

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je kouření zakázáno grafickou značkou zákaz kouření.

- 1) Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit další konzumaci
- 2) Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit
- 3) Pedagogický pracovník o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud a od koho). záznam založí školní metodik prevence do své agendy.
- 4) Třídní učitel informuje zákonného zástupce o porušení zákazu kouření.
- 5) Při opakování vyrozumí škola orgán sociálně – právní ochrany obce s rozšířenou působností.
- 6) Z konzumace tabákových výrobků ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené školním řádem.

Alkohol

V prostorách školy v době vyučování i na všech akcích školou pořádaných je zákaz konzumace alkoholu. Podávání alkoholu osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

- 1) Při přistižení žáka je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Alkohol je třeba odebrat a zajistit.
- 3) Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
- 4) V případě, že je ohrožen na zdraví a životě volá lékařskou službu první pomoci.
- 5) Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud a od koho).
- 6) V případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl.
- 7) V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola orgán sociálně - právní ochrany dítěte s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Může vyžádat pomoc.
- 8) Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci dítětem, i když je schopno výuky.
- 9) Při opakování, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte. Je jím příslušný odbor obecního úřadu s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte (detašované pracoviště města Černošice – Podskalská 19, Praha 2 – telefon 221 982 284).
- 10) Škola v zájmu dítěte a jeho zástupce může informovat o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- 11) Z konzumace alkoholu ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené školním řádem.

Nález alkoholu ve škole

- 1) Nalezený alkohol v prostorách školy:
 - a) nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
 - b) oznámení vedení školy
 - c) uložení u vedení školy pro případ důkazu "
 - d) stručný záznam (třídní učitel a metodik prevence, uložen u MP)
- 2) Zadržení alkoholu u žáka:
 - a) nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
 - b) oznámení vedení školy
 - c) uložení u vedení školy
 - d) záznam, s vyjádřením žáka školy (datum, místo, čas, jméno žáka a podpis žáka), v případě, že odmítne, uvede pracovník školy tuto skutečnost do zápisu, při záznamu minimálně dva účastníci z řad pedagogů, založení do agendy
 - e) vyrozumění zákonného zástupce, v případě opakování – oznámení na sociálně – právní odbor
 - f) v případě, že alkohol obsahuje i jiné příměsi, předat tekutinu přivolanému lékaři

OPL

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, bez ohledu na věk a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázané je i navádění k užívání těchto látek.

- 1) Zákaz užívání, distribuce a přechovávání OPL, zákaz vstupu pod jejich vlivem do školy. Školním řádem jsou stanoveny sankce za porušení zákazu.
- 2) Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení, se sám vystavuje trestnímu stíhání, když vše neoznámí Policii ČR.

Konzumace OPL ve škole

- 1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování nebo v rámci akcí školou pořádaných je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Návykovou látku odebrat a zajistit ji, aby nedošlo k další konzumaci.
- 3) Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.

- 4) V případě, že nebezpečí pod vlivem OPL ohrožuje žáku život, zajistí škola nezbytnou pomoc přivoláním lékařské první pomoci – linka 155.
- 5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, zajistí pedagog vyjádření žáka (písemný protokol). Vyrozumí vedení školy.
- 6) V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- 7) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně – právní ochrany a vyčká jeho pokynů a vyžádá si pomoc.
- 8) Zákonnému zástupci škola oznámí skutečnost, že žák konzumoval OPL i v případě, že je žák schopen výuky.
- 9) Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností – detašované pracoviště města Černošice – Podskalská 19, Praha 2 – telefon 221 982 284.
- 10) V případě zájmu zákonného zástupce, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- 11) Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Je třeba rozlišit uživatele nebo distributora. Konzument je nebezpečný jenom sám sobě a distributor všem. Distribuce je trestním činem, konzumace porušením školního řádu.
- 12) Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.
- 13) V případě podezření na intoxikaci ještě před vstupem do školy, postupuje pedagogický pracovník jako v bodu 3.

Distribuce OPL ve škole

- 1) Distribuce OPL je považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestní čin. Množství není rozhodující.
- 2) Přechovávání OPL je také protiprávní jednání. Množství, které má žák u sebe je rozhodující pro to, aby bylo toto jednání specifikováno jako přestupek (menší množství) nebo jako trestní čin (více než málo).
- 3) Jestliže má pracovník školy podezření, že došlo k distribuci OPL ve škole, oznámí tuto skutečnost Městskému oddělení Policii ČR Jílové u Prahy.
- 4) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola zákonného zástupce a orgán sociálně – právní ochrany obce s rozšířenou působností.

Nález OPL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, je postupováno takto:

- 1) Látka se nepodrobuje žádnému testu
- 2) O nález je ihned uvědoměno vedení školy
- 3) Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nález. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uchovají ji do školního trezoru.
- 4) O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

B. Při nález u některého žáka se postupuje takto:

- 1) Zabavená látka se nepodrobuje žádnému testu na složení.
- 2) Ihned informovat vedení školy.
- 3) O nález sepsat stručný záznam: datum, místo a čas nález, jméno žáka. Zápis žák podepíše. V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupce.
- 4) O nález se vyrozumí Policie ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
- 5) V případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předá se zajištěná látka přivolanému lékaři. Usnadní to léčbu.

- C. V případě podezření, že některý žák má u sebe nějakou OPL postupuje se takto:
- 1) Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku – řešení spadá do kompetence Policie ČR.
 - 2) Vyrozmět Policii ČR, zkonzultovat postup a informovat zákonného zástupce.
 - 3) Žáka izolovat a do příjezdu Policie ho mít pod dohledem. Nesmí se v žádném případě provádět osobní prohlídka ani prohlídka jeho věcí.

Postup školy při zjištění zneužívání návykových látek nebo jejich přechovávání

- A. Jeli žák pod vlivem drog a jeho život je jednoznačně ohrožen:
- a) zavolat záchrannou službu a nechat žáka odvést do nemocnice
 - b) informovat okamžitě rodiče o dané situaci
 - c) přivolat rodiče do školy a dohodnout se na dalším postupu
 - d) doporučit rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o léčbě
 - e) vysvětlit rodičům nutnost léčby, důležitá je motivace k léčbě
- B. Jeli žák pod vlivem drog a jeho život není jednoznačně ohrožen:
- a) předběžně zjistit o jakou drogu se jedná a jak dlouho ji žák užívá
 - b) ihned přivolat rodiče do školy a informovat je o situaci
 - c) není-li psychický či fyzický stav žáka dobrý, doporučí škola návštěvu lékaře
 - d) doporučit rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o problematice drogové závislosti
 - e) vysvětlit rodičům nutnost léčby žáka, důležitá je motivace k léčbě
- C. Postup při objevení dealera ve škole:
- a) ihned informovat o dané situaci Policii ČR
 - b) ve spolupráci s Policí ČR podniknout další nezbytné kroky
- D. Postup při podezření na zneužívání návykových látek:
- a) přivolat rodiče do školy
 - b) šetrně osvětlit rodičům podezření
 - c) doporučit rodičům návštěvu odborníka
 - d) dohodnout se na dalším výchovném postupu

II. Řešení případů souvisejících s krádežemi a vandalismem v prostředí školy

Krádeže

Preventivní postup proti krádežím

- 1) Krádeže jsou protiprávním jednáním (viz. školní řád) a pokud se škola o takovém jednání dozví je povinna tuto skutečnost ohlásit orgánům činným v trestním řízení nebo doporučit poškozenému (jeho zákonnému zástupci) obrátit se na tyto orgány.
- 2) Nošením cenných věcí do školy je rizikové chování, které může vézt k jejich odcizení (upozornění žáků jejich zákonných zástupců
I v případě tohoto doporučení nelze se odpovědnosti za škodu jednostranně zprostit a za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá do výše 5.000Kč (paragraf 1 nařízení vlády č. 258/1995 Sb., kterým se provádí občanský zákoník). Pokud jsou věci převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení.
- 3) Žáci jsou vedeni tak, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, a v případě kdy budou svědky takového jednání, ohlásit věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Postup při nahlášení krádeže žákem

- 1) O události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného.
- 2) Věc ohlásit na městské oddělení Policie ČR, nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), má tuto možnost.
- 3) V případě, že je znám pachatel mladší 18 let, nahlásit věc orgánu sociálně – právní ochrany a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Vandalismus

Preventivní postup proti vandalismu

- 1) Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil a škola bude požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti (viz. školní řád).
- 2) V rámci poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví upozorňovat žáky na jednání, které vede k poškození majetku a jak se takovému jednání vyhnout.

Postup při vzniku škody

- 1) O vzniklé škodě na školním majetku je třeba vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.
- 2) V případě, že viníka škola zná, může na něm (zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.
- 3) Pokud nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.